

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра спортивних ігор і менеджменту фізичної культури

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

Одеса – 2024

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 10 від 28.03.2024 р.)*

Рецензенти:

Панасюк І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, керівник фізичного виховання Одеського торговельно- економічного фахового коледжу.

Ігнатенко С.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Г. В. Тітова

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогічна діяльність учителя фізичної культури» [для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, спеціальності 014 Середня освіта(Фізична культура)].Одеса : Університет Ушинського, 2024. 26 с.

Структура методичних рекомендацій відповідає плану та програмі навчальної дисципліни «Педагогічна діяльність учителя фізичної культури» для закладів вищої освіти педагогічного профілю. У методичних рекомендаціях відображено подано плани практичних занять з курсу, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, критерії оцінювання виконаних завдань.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Анотація дисципліни	4
2. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи здобувачів.....	6
3. Завдання для самостійної роботи здобувачів	7
5. Практичні завдання для самостійної роботи здобувачів	10
4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	15
5 Критерії оцінювання за різними видами роботи.....	17
6.. Питання до екзамену	20
7. Список рекомендованої літератури.....	22

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтеграція України в європейський освітній та науковий простір, підвищення якості освіти та рівня викладання навчальних дисциплін зумовлюють посилення вимог до сучасного викладача, рівня його професійної компетентності, загальної культури, педагогічної майстерності та постійного самовдосконалення. На сучасному етапі розвитку теорії та практики виховання молодого покоління особливо актуальними є проблеми педагогічної майстерності та педагогічної діяльності.

Як наслідок — висока активність населення в опануванні фізичних вправ, підвищена зацікавленість до спортивних змагань, престижність роботи у сфері фізичної культури і спорту. Закон України «Про вищу освіту» (2014) детермінував реструктуризацію спеціальностей та освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту за двома напрямками: 014 Середня освіта (Фізична культура) й 017 Фізична культура і спорт.

Запити на освітні послуги сучасного суспільства і тенденції розвитку магістерських програм з методики спортивної підготовки, а саме напряму «Педагогічна діяльність учителя фізичної культури» актуалізують потребу підготовки майбутніх фахівців в галузі фізичної культури і спорту, які володіють професійними компетентностями достатніми для ефективного і якісного виконання професійних обов'язків в освітніх закладах.

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна діяльність учителя фізичної культури» є – сформувати у здобувачів уявлення про цілісну структуру професійної діяльності вчителя, його особистості, виявити свої здібності і ступінь готовності до педагогічної діяльності, сприяти формуванню індивідуального стилю педагогічного спілкування, стимулювати творче розв'язання практичних завдань, професійне самовиховання, сформувати потребу в неперервному педагогічному самовдосконаленні, створювати реальне уявлення про суперечності, проблеми, труднощі, з якими пов'язана праця вчителя,

ознайомити з шляхами виходу з професійних ситуацій. Сформувати мотивацію щодо використання набутих знань у професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Професійна діяльність учителя фізичної культури» є: розвивати у майбутніх учителів фізичної культури уявлення про педагогічну діяльність як рефлексивне керування діяльністю учнів; формувати знання, уміння, навички щодо педагогічної діяльності в умовах сучасної школи на соціальному, теоретико-методичному, психологічному, практико-діяльнісному рівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **здобувач вищої освіти знає:**

- основні поняття педагогічної культури, педагогічної майстерності, педагогічної творчості та їхні складники;
- причини конфліктів між педагогами й учнями та шляхи їхнього розв'язання;
- основні компоненти педагогічного авторитету; структуру і головні напрями професійно-педагогічного самовдосконалення.

Здобувач вищої освіти вміє:

- обґрунтувати сутність та спільні й відмінні риси у поняттях «педагогічна культура», «професійна майстерність», «педагогічна майстерність», «педагогічна творчість», «педагогічні здібності»;
- організовувати педагогічну взаємодію у процесі бесіди з учителями, батьками, учнями з дотриманням вимог педагогічного такту;
- моделювати педагогічно доцільне розв'язання конфліктної ситуації;
- використовувати інноваційні технології, елементи передового педагогічного досвіду в системі фізичного виховання школярів.

ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

– сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;

– бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

– ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;

– сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
Змістовний модуль 1.				
Теоретичні основи педагогічної діяльності учителя фізичної культури.				
1.	Сутність поняття «педагогічні функції». Характеристика функцій: дидактична, розвивальна, виховна, оздоровча, конструктивна, організаційна, комунікативна. Вимоги та професіограма вчителя фізичної культури.	10	14	Індивідуальна, групова співбесіда, усне
2.	Шляхи формування педагогічної культури вчителя. Педагогічна техніка, її компоненти.	10	13	опитування, перевірка практичних завдань,
3.	Сутність поняття «педагогічна комунікація». Педагогічні функції комунікації: інформаційна, пізнавальна, експресивна, управлінська.	10	14	

	Компоненти професійно-педагогічної комунікативності вчителя.			екзамен
4.	Функції педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування. Правила педагогічного спілкування.	10	12	
5.	Основні аспекти творчості: процесуально-результативний, соціальний, особистісний. Етапи, закони, принципи формування педагогічної творчості вчителя.	10	15	
6.	Сутність поняття «самоосвіта», її основні принципи: цілісності, діяльності, мобільності, самореалізації, самоорганізації. Професійна рефлексія у самовдосконаленні педагога. Сутність поняття «професійна рефлексія», її типи.	10	14	
7.	Сутність поняття «самоосвіта», її основні принципи: цілісності, діяльності, мобільності, самореалізації, самоорганізації. Професійна рефлексія у самовдосконаленні педагога. Сутність поняття «професійна рефлексія», її типи.	10	18	
	Разом:	70	100	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Соціальна роль учителя фізичної культури. Сутність поняття «учитель фізичної культури», його соціальна роль. Основні завдання сучасного вчителя фізичної культури, які впливають із вимог нормативно-директивних документів освітньої галузі. Характеристика особистих якостей учителя. Сутність поняття «педагогічні функції». Характеристика функцій: дидактична, розвивальна, виховна, оздоровча, конструктивна, організаційна, комунікативна. Вимоги та

професіограма вчителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як організатор процесу фізичного виховання у співпраці з батьками і шефами, службами охорони здоров'я, педагогічним колективом, державними і громадськими спортивними організаціями, дитячими громадськими організаціями, учнівським колективом, з ДЮСШ, клубами тощо.

Тема 2. Педагогічна культура учителя фізичної культури. Сутність поняття «педагогічна культура». Основні складники педагогічної культури: наукова і загальна ерудиція, педагогічна майстерність, прагнення до самовдосконалення, культура спілкування, культура мовлення, педагогічна етика, духовне багатство. Шляхи формування педагогічної культури вчителя: постійна спрямованість до самовдосконалення (педагогічного, методичного, морального, духовного); грані педагогічної культури (культура спілкування, духовне багатство, педагогічна етика, любов до дітей, педагогічний такт, професійна підготовленість, культура мовлення, світогляд, наукова ерудиція); єдність знань, методичних умінь, мовної культури, особистих якостей, педагогічної техніки, такту й оптимізму. Педагогічна техніка, її компоненти.

Тема 3. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури. Сутність поняття «педагогічна майстерність», складові педагогічної майстерності: знання, педагогічні здібності, педагогічний такт, педагогічна техніка, культура мовлення, методична майстерність, особисті якості, педагогічний оптимізм, їхня характеристика. Критерії та рівні педагогічної майстерності: елементарний, базовий, досконалий, творчий. Педагогічні здібності, їхня характеристика: дидактичні, організаторські, комунікативні, перцептивні, науково-пізнавальні, емоційна стійкість, спостережливість, педагогічний оптимізм. Сутність поняття «педагогічна техніка», її основні компоненти: культура зовнішнього вигляду, постава, одяг, зачіска, міміка, пантоміміка, емоційна виразність, культура педагогічного спілкування, вміння слухати, ставити запитання, аналізувати, розуміти інших, встановлювати контакти, зацікавлювати, саморегуляція.

Сутність поняття «педагогічна комунікація». Педагогічні функції комунікації: інформаційна, пізнавальна, експресивна, управлінська. Компоненти професійно-педагогічної комунікативності вчителя: наявність стійкої потреби в систематичному спілкуванні з дітьми в найрізноманітніших сферах; взаємодія загальнолюдських та професійних показників комунікативності; емоційне задоволення на всіх етапах спілкування; наявність здібностей до педагогічної комунікації, набуття комунікативних навичок та вмінь. Спеціальні якості комунікативності вчителя: знання, навички, вміння, комунікативний характер. Складові невербальної та вербальної комунікацій, їхня характеристика. Імідж учителя фізичної культури.

Тема 4. Культура педагогічного спілкування. Сутність поняття «педагогічне спілкування». Завдання педагогічного спілкування: психологічний контакт з учнями; пізнавальний пошук; виховне й педагогічне спілкування; міжособистісні стосунки в колективі; подолання скутості, сором'язливості; виявлення і врахування індивідуальних рис учня; розвиток особистих якостей. Функції педагогічного спілкування: пізнання людьми одне одного; обмін інформацією; організація діяльності; обмін ролями, співчуття, самоутвердження. Структура педагогічного спілкування: моделювання майбутнього спілкування, безпосередня організація спілкування, керівництво спілкуванням, аналіз ситуації педагогічного спілкування. Поняття про «бар'єри спілкування», ускладнення, які виникають у процесі спілкування, їхня характеристика. Правила педагогічного спілкування.

Тема 5. Педагогічна творчість учителя фізичної культури. Сутність поняття «педагогічна творчість». Основні компоненти педагогічної творчості та їхня характеристика. Передумови педагогічної творчості учителя фізичної культури. Основні аспекти творчості: процесуально-результативний, соціальний, особистісний. Етапи, закони, принципи формування педагогічної творчості вчителя. Творчість як передумова авторитету, його різновиди. Характеристика справжнього авторитету та псевдоавторитету.

Тема 6. Адаптація молодого вчителя фізичної культури до навчального закладу. Сутність поняття «адаптація», її структура. Чинники, які поглиблюють адаптаційні труднощі. Сутність понять «переадаптація», «дезадаптація», «реадаптація», «дисадаптація», їхні характерні ознаки. Особливості адаптації молодого вчителя фізичної культури до педагогічного та учнівського колективу.

Тема 7. Самоосвіта учителя фізичної культури як засіб підвищення його педагогічної майстерності. Професійний розвиток учителя фізичної культури в системі післядипломної освіти. Методична робота у підвищенні рівня професійної підготовки вчителя. Основні форми методичної роботи в школі: індивідуальні форми та колективні форми методичної роботи, їхня характеристика. Сутність поняття «атестація педагогів». Різновиди атестацій: чергова і позачергова атестації, особливості проведення атестацій. Професійні рівні вчителя фізичної культури, їхні особливості. Вимоги до присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань. Сутність поняття «самоосвіта», її основні принципи: цілісності, діяльності, мобільності, самореалізації, самоорганізації. Професійна рефлексія у самовдосконаленні педагога. Сутність поняття «професійна рефлексія», її типи. Основні компоненти самостійної діяльності: стартовий інтелектуальний потенціал; мотиви формування безперервної освіти; навички самостійного оволодіння знаннями; уміння розумової діяльності; уміння самоорганізації пізнавальної діяльності. Основні концептуальні положення самоосвітньої діяльності вчителя. Вимоги та етапи професійного самовдосконалення вчителя.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи здобувачам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу. Теми, що виносяться для самостійної роботи здобувачів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи вимагає від здобувача глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять,

розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору. Усі виконані завдання завантажуються в Тімс.

Тема 1. Соціальна роль учителя фізичної культури.

1. Сутність поняття «учитель фізичної культури», його соціальна роль, завдання.
2. Основні функції та вимоги до учителя фізичної культури.
3. Учитель фізичної культури - організатор процесу фізичного виховання.
4. Педагогічні вміння вчителя та їхня класифікація.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте вимоги нормативно-директивних документів щодо професійної готовності сучасного вчителя.
2. Які соціальні вимоги ставить українське шкільництво перед учителем фізичної культури?
3. Яким чином учитель фізичної культури повинен забезпечити виховання у школярів дбайливого ставлення до власного здоров'я?
4. Розкрийте основні напрями у професійній діяльності вчителя фізичної культури.
5. Які особистісні якості є необхідними для професійної діяльності учителя фізичної культури?
6. Якими організаційними знаннями і вміннями повинен володіти педагог, щоб зробити фізичне виховання безперервним процесом?
7. Які недоліки часто трапляються у професійній готовності сучасного вчителя фізичної культури?
8. З ким повинен вміти співпрацювати учитель фізичної культури у професійній діяльності?
9. Охарактеризуйте педагогічні вміння вчителя фізичної культури.

Тема 2. Педагогічна культура учителя фізичної культури.

1. Сутність поняття «педагогічна культура», її основні складові.
2. Підвищення педагогічної культури вчителя - потреба сучасної школи.
3. Чинники, які зумовлюють підвищення професійної культури вчителя.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття «педагогічна культура».
2. Розкрийте та охарактеризуйте основні компоненти педагогічної культури вчителя.
3. Чим зумовлена потреба сучасної школи у підвищенні професійної культури сучасного вчителя фізичної культури?
4. Назвіть основні чинники, які зумовлюють підвищення професійної культури вчителя фізичної культури.
5. Відомий культуролог А.І. Арнольдов зазначає, що наш час можна назвати «часом великих знань і малої культури»: «Людські знання збільшились, а культура зменшилась, спостерігається девальвація ставлення до неї людини, зростає дефіцит культури». Чи згодні з таким висловом? Аргументуйте.

Тема 3. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури.

1. Сутність поняття «педагогічна майстерність», її складові та критерії, рівні.
2. Поняття і Структура педагогічної діяльності.
3. Педагогічні здібності і їхні види.
4. Загальна характеристика педагогічної техніки.
5. Педагогічна комунікація як складова педагогічної техніки.
6. Модель комунікативності учителя, його імідж.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття «педагогічна майстерність», її основні компоненти.
2. Назвіть основні критерії педагогічної майстерності.
3. Дайте характеристику основних рівнів педагогічної майстерності.

4. У чому полягає сутність педагогічної діяльності?
5. Охарактеризуйте структурні елементи педагогічної діяльності.
6. У чому полягає двосторонній характер педагогічної діяльності?
7. Визначте особливості педагогічної діяльності учителя фізичної культури.
8. Якими педагогічними здібностями повинен володіти учитель фізичної культури?
9. Охарактеризуйте сутність поняття «педагогічна техніка».
10. Охарактеризуйте основні компоненти педагогічної техніки.
11. Що таке педагогічна комунікація?
12. Розкрийте основні функції педагогічної комунікації.
13. Визначте чинники, які окреслюють поняття «педагогічна техніка».

Тема 4. Культура педагогічного спілкування.

1. Сутність поняття «педагогічне спілкування», його завдання, функції, принципи, структура та види.
2. Основні стилі педагогічного спілкування
3. Педагогічний такт як прояв стилю спілкування.
4. Бар'єри педагогічного спілкування.
5. Правила педагогічного спілкування.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття «педагогічне спілкування» та охарактеризуйте його основні компоненти.
2. Чому педагогічний такт розглядають як прояв стилю спілкування?
3. Розкрийте основні ознаки педагогічного такту.
4. Охарактеризуйте основні бар'єри спілкування та причини їх виникнення.
5. Охарактеризуйте правила педагогічного спілкування.
6. Ускладнення, які виникають у процесі спілкування, їхня характеристика.

Тема 5. Педагогічна творчість учителя фізичної культури.

1. Сутність основних понять творчості.
2. Основні передумови педагогічної творчості вчителя фізичної культури.
3. Основні етапи, закони, принципи формування педагогічної творчості та особистісні якості творчого вчителя.
4. Творчість як передумова авторитету вчителя.

Питання для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття «творчість»?
2. Що таке педагогічна творчість?
3. Чи повинен учитель фізичної культури бути творчим?
4. Як учитель розвиває свій творчий потенціал?
5. Які особистісні якості притаманні творчому вчителю?
6. Продовжіть вислів: творчий п е д а г о г - це.....
7. Проявіть свою творчість гід час проведення ранкової гімнастики.
8. Назвіть основні етапи та принципи педагогічної творчості.
9. Якими особистісними якостями повинен володіти творчий учитель фізичної культури?
10. Чому творчість учителя вважають запорукою його авторитету?

Тема 6. Адаптація молодого вчителя фізичної культури до навчального закладу.

1. Сутність поняття «адаптація», її структура та чинники, які поглиблюють адаптаційні труднощі.
2. Адаптація до педагогічного колективу.
3. Адаптація вчителя до учнівського колективу.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке «адаптація»?
2. Назвіть чинники, що поглиблюють труднощі адаптаційного періоду.

3. Які чинники ускладнюють адаптацію молодого вчителя у педагогічному та учнівському колективах?

4. Чи викладав у вашому класі молодий учитель? Які його дії здавались вам незрозумілими або недоцільними? Як ви можете їх пояснити сьогодні, знаючи, що він пережив важкий період адаптації? Які дії учнів погіршували процес адаптації цього вчителя, і що б ви могли порекомендувати йому для покращення ситуації?

5. Розкрийте типові ознаки адаптивності до нових умов діяльності.

Тема 7. Самоосвіта учителя фізичної культури як засіб підвищення його педагогічної майстерності.

1. Сутність поняття «самоосвіта», її принципи.

2. Основні компоненти самоосвітньої діяльності.

3. Концепція самоосвітньої діяльності вчителя.

4. Вимоги та етапи організації самоосвіти учителя

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття «самоосвіта».

2. Які освітньо-нормативні документи актуалізують потребу самоосвіти вчителя?

3. Що таке «рефлексія», які типи рефлексії ви знаєте?

4. На яких принципах базується самоосвіта вчителя фізичної культури?

5. Дайте характеристику основним компонентам самоосвітньої діяльності.

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (за вибором: доповідь)

№ з/п	Тематика (за вибором: сценарій спортивного свята)	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Веселі старти.		
2.	Свято здоров'я.		

3.	Спорт єднає всіх.		
4.	Олімпійський тиждень.		
5.	Спортивно – оздоровче свято, присвячене Дню Збройних Сил України.		
6.	Козацькі розваги.		
7.	Здорові діти- щасливі діти.		
	Разом	10	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач магістратури не бере участі в занятті, є лише спостерігачем.
	1 бал	Здобувач бере участь у занятті, водночас не висловлює власних міркувань, не може запропонувати приклади застосування здобутих знань. Відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхові уявлення про предмет вивчення, неаргументовано висловлює думку. Використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, виконує практичні завдання за умови сторонньої допомоги. Не приймає участі у дискусії.
	2 бали	Знання здобувача є достатньо повними, він самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	0 балів	Завдання не виконано
	1-3 бали	Завдання виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок. Спортивне свято не відповідає темі.

	4-6 балів	Завдання виконане загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Зміст і структура роботи здебільшого відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок. Спортивне свято значною мірою не відповідає вимогам: використано слайди з текстовою інформацією переписаною з підручників, посібників чи інтернету, замість формулювання тез, ключових опорних слів та фраз; порушено вимоги щодо дизайну, наявні граматичні помилки.
	7-9 балів	Завдання виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Робота здебільшого характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, але припускається помилок в умінні аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	10 балів	Завдання виконано повністю. Продемонстровано творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Робота характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє наукове мислення, уміння аналізувати, виконувати дослідницьку роботу, узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури. Спортивне свято виконано з дотриманням усіх вимог: наявні усі структурні елементи, інформацію ретельно структуровано, представлено лаконічно і максимально інформативно.
Самостійна робота	0 балів	Завдання не виконано

(теми 1-6)	1 бал	Завдання виконане формально, здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	2 бали	У виконанні завдань виявляє креативність, самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до рекомендацій; практичні завдання виконанні в повному обсязі.
Самостійна робота (тема 7)	0 балів	Завдання не виконано
	1 бал	Здобувач розпізнає лише деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	2 бали	Завдання виконане формально, здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	3 бали	У виконанні завдань виявляє креативність, самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у

		стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до рекомендацій; практичні завдання виконанні в повному обсязі.	
Письмова робота (за кожною темою)	0 балів	Письмова робота не виконана	(Письмова робота включає 1 запитання. За правильне виконання письмової роботи здобувачі отримують – 1 бал. Успішне виконання письмових робіт передбачає можливість здобувачу добрати 7 балів з навчальної дисципліни).
	1 бал	Завдання письмової роботи виконано	

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1.	Вчитель фізичної культури-....це
2.	Які соціальні вимоги ставить українське шкільництво перед учителем фізичної культури?
3.	Яким чином учитель фізичної культури повинен забезпечити виховання у школярів дбайливого ставлення до власного здоров'я?
4.	Розкрийте основні напрями у професійній діяльності вчителя фізичної культури.
5.	Які особистісні якості є необхідними для професійної діяльності учителя фізичної культури?
6.	Якими організаційними знаннями і вміннями повинен володіти педагог, щоб зробити фізичне виховання безперервним процесом?
7.	Які недоліки часто трапляються у професійній готовності сучасного вчителя фізичної культури?
8.	З ким повинен вміти співпрацювати вчитель фізичної культури у професійній діяльності?
9.	Охарактеризуйте педагогічні вміння вчителя фізичної культури.

10.	Розкрийте сутність поняття «педагогічна культура».
11.	Розкрийте та охарактеризуйте основні компоненти педагогічної культури вчителя.
12.	Чим зумовлена потреба сучасної школи у підвищенні професійної культури сучасного вчителя фізичної культури?
13.	Охарактеризуйте шляхи підвищення професійної культури вчителя.
14.	Назвіть основні чинники, які зумовлюють підвищення професійної культури вчителя фізичної культури.
15.	Відомий культуролог А.І.Арнольдов зазначає, що наш час можна назвати «часом великих знань і малої культури»: «Людські знання збільшилися, а культура зменшилась, спостерігається девальвація ставлення до неї людини, зростає дефіцит культури». Чи згодні ви з таким висловом? Аргументуйте.
16.	Розкрийте сутність поняття «педагогічна майстерність», її основні компоненти.
17.	Назвіть основні критерії педагогічної майстерності.
18.	Дайте характеристику основних рівнів педагогічної майстерності.
19.	У чому полягає сутність педагогічної діяльності?
20.	Охарактеризуйте структурні елементи педагогічної діяльності.
21.	У чому полягає двосторонній характер педагогічної діяльності?
22.	Визначте особливості педагогічної діяльності учителя фізичної культури.
23.	Якими педагогічними здібностями повинен володіти учитель фізичної культури?
24.	Вимоги до особистості вчителя фізичної культури
25.	Поняття про авторитет вчителя.
26.	Специфіка взаємодії вчителя з учасниками педагогічного процесу

27.	Поняття про авторитет вчителя.
28.	Специфіка взаємодії вчителя з учасниками педагогічного процесу
29.	Що означає «зробити фізичне виховання безперервним (перманентним) процесом»
30.	Професійне ставлення до діяльності.
31.	Вимоги до професійної компетентності кадрів з фізичного виховання.
32.	Етична компетентність сучасного вчителя
33.	Особливості педагогічного спілкування.
34.	Види активності учнів на уроці фізичної культури.
35.	Інтерес та задоволеність школярів заняттями фізичною культурою та фактори, які їх визначають.
36.	Роль біологічного фактора для рухової активності школярів. Способи підвищення навчальної активності школярів на уроках фізичної культури.
37.	Просвітницька діяльність у системі фізичного виховання школярів.
38.	Підготовка фізкультурного активу
39.	Створення матеріальної бази та боротьба проти травматизму в школі.
40.	Роль педагогічного колективу у розв'язанні завдань фізичного виховання учнів.
41.	Деякі особливості роботи вчителя сільської школи.
42.	Сучасні ігрові технології.
43.	Використання народних ігор та їх роль у розвитку пізнавальної активності для фізичної культури
44.	Використання ігрової технології і технології успіху.
45.	Гігієнічні умови забезпечення навчального процесу.
46.	Професійна адаптація молодого вчителя.
47.	Шляхи вирішення проблем адаптації молодого вчителя.

48.	Особливості адаптації до професійної діяльності вчителів фізичної культури.
-----	---

Рекомендована література

Основна література

1. Бугаєнко Т. В. Індивідуальність і стиль учителя фізичної культури : навч.-метод. посіб. Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. 84 с.
2. Гвоздецька С. В., Рибалко П. Ф., Чередніченко С. В. Професійно-прикладна фізична підготовка : навч.-метод. посібник. Суми : ФОП Цьома С. П., 2017. 110 с.

Допоміжна

1. Бермудес Д. В., Лоза Т. О. Професійно-педагогічна діяльність учителів фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах. *Молодий вчений*. 2017. № 3.1 (43.1). С. 40–44.
2. Бобошко В. В., Романенко С. С., Тітова Г. В., Борщенко В. В. Основи застосування міждисциплінарного підходу в процесі підготовки фахівців у сфері фізичної культури. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 39. С. 116–121.
3. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спец. 014 «Середня освіта (фізична культура)» : навч. посібник / укладач Хома Т. В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.
4. Гурін Р. С., Тітова Г. В., Яцій О. М. Стан рівнів акмеологічного становлення майбутніх учителів. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова* : зб. наук. праць. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2019. Вип. 72. Т 1. Педагогічні науки : реалії та перспективи. С. 139–141.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/> (дата звернення : 30.11.2023).

2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. URL : <http://www.lsl.lviv.ua> (дата звернення : 30.11.2023).
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL : <http://www.library.ukma.kiev.ua> (дата звернення : 30.11.2023).
4. Репозитарій Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Факультет фізичного виховання і спорту. URL : <http://93.183.203.244/handle/123456789/7> (дата звернення : 30.11.2023).
5. Репозитарій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». URL : <http://dspace.pdpu.edu.ua/> (дата звернення : 30.11.2023).

Навчальне видання

Г. В. Тітова

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)